

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

Проблеми та виклики сьогодення під час впровадження інклюзивної освіти в дошкільлі

Грудень 2020 р.

Валентина Новосад,
головний спеціаліст відділу
дошкільної освіти
v_novosad@mon.gov.ua

Україна: нормативно – правова база

Постанова КМУ від
10.04.2019 № 530 «Про
затвердження Порядку
діяльності інклюзивних
груп у закладах
дошкільної освіти»

Постанова КМУ від
14.02.2017 № 88 «Про
затвердження Порядку та
умов надання субвенції з
державного бюджету міс-
цевим бюджетам на надан-
ня державної підтримки
особам з особливими
освітніми потребами»

- ◆ Законом України «Про
освіту» у ст. 19 і 20
розширено можливості для
навчання особам з ООП.
- ◆ Законом України «Про
дошкільну освіту» визна-
чено основні положення з
організації інклюзивної осві-
ти в ЗДО (ст. 11,12,14,30,33)
- ◆ Законом України «Про
внесення змін до
Бюджетного кодексу
України» ст. 103³ виділено
субвенцію на надання
державної підтримки особам
з ООП.

Постанова КМУ від
12.07.2017 № 545
«Про затвердження
Положення про
інклюзивно-ресурсний
центр»

Заказ МОН від 23.04. 2018
№ 414 «Про затвердження
Типового переліку
допоміжних засобів для
навчання (спеціальних
засобів корекції
психофізичного розвитку)
осіб з особливими
освітніми потребами, які
навчаються в закладах
освіти»

Наказ МОН від 08.06.2018 р. № 609 «Про затвердження Примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти»

Нове:

- Внесено зміни до наказу МОН від 23.04.2018 № 414 «Про затвердження типового переліку спеціальних засобів корекції психофізичного розвитку осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються в інклюзивних та спеціальних класах (групах) закладів освіти». Зокрема, розширено перелік закладів освіти, який тепер діє як для інклюзивних класів, груп, так і для спеціальних закладів, та оновлено перелік засобів, які можуть бути закуплені для дітей з особливими освітніми потребами.
- Постанова КМУ від 09 грудня 2020 р. № 1289 «Про затвердження Порядку забезпечення допоміжними засобами для навчання осіб з особливими освітніми потребами у закладах освіти».
 - Розроблено Систему автоматизації роботи інклюзивно-ресурсних центрів (АС «ІРЦ»). Мобільний застосунок АС «ІРЦ» розміщено для загальнодоступності на PlayMarket і AppStore та є першим офіційним додатком МОН. Система здійснює автоматизацію процедури створення заяви щодо проходження комплексної оцінки школяра, формування висновків про таку комплексну оцінку тощо. Відтепер здобувачі освіти та їхні батьки, працівники закладів освіти, управлінці можуть користуватися мобільним застосунком АС «ІРЦ» для зручного й швидкого розв'язання будь-яких питань, які стосуються взаємодії з інклюзивно-ресурсними центрами.
- Лист МОН від 25.06.2020 № 1/9-348 «Щодо створення інклюзивного освітнього середовища в закладах дошкільної освіти».

Розроблено:

- Програми підвищення кваліфікацій для директорів ЗДО, вихователів, асистентів вихователів, які найближчим часом будуть затверджені;

-Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження категорій (типології) освітніх труднощів у осіб з особливими освітніми потребами та рівнів підтримки в освітньому процесі в інклюзивних класах (групах) закладів освіти», який розміщено на сайті МОН для громадського обговорення.

Проектом пропонується затвердити:

- категорії (типологію) освітніх труднощів у осіб з особливими освітніми потребами (інтелектуальні , функціональні (сенсорні, моторні, мовленнєві), фізичні труднощі, навчальні труднощі, соціоадаптаційні/(особистісні, середовищні труднощі) соціокультурні (зокрема взаємодія з представниками осередків окремих культур, отримання інформації засобами жестової мови тощо));
- рівні підтримки в навчальному процесі осіб з особливими освітніми потребами в інклюзивних групах закладів дошкільної освіти;
- рівні підтримки в навчальному процесі осіб з особливими освітніми потребами в інклюзивних класах закладів загальної середньої освіти.

Проблеми, виклики сьогодення

Неготовність працівників закладів дошкільної освіти загального типу працювати з дітьми з особливими освітніми потребами

Недостатня кількість спеціальних педагогів

Непристосованість закладів дошкільної освіти та інфраструктури

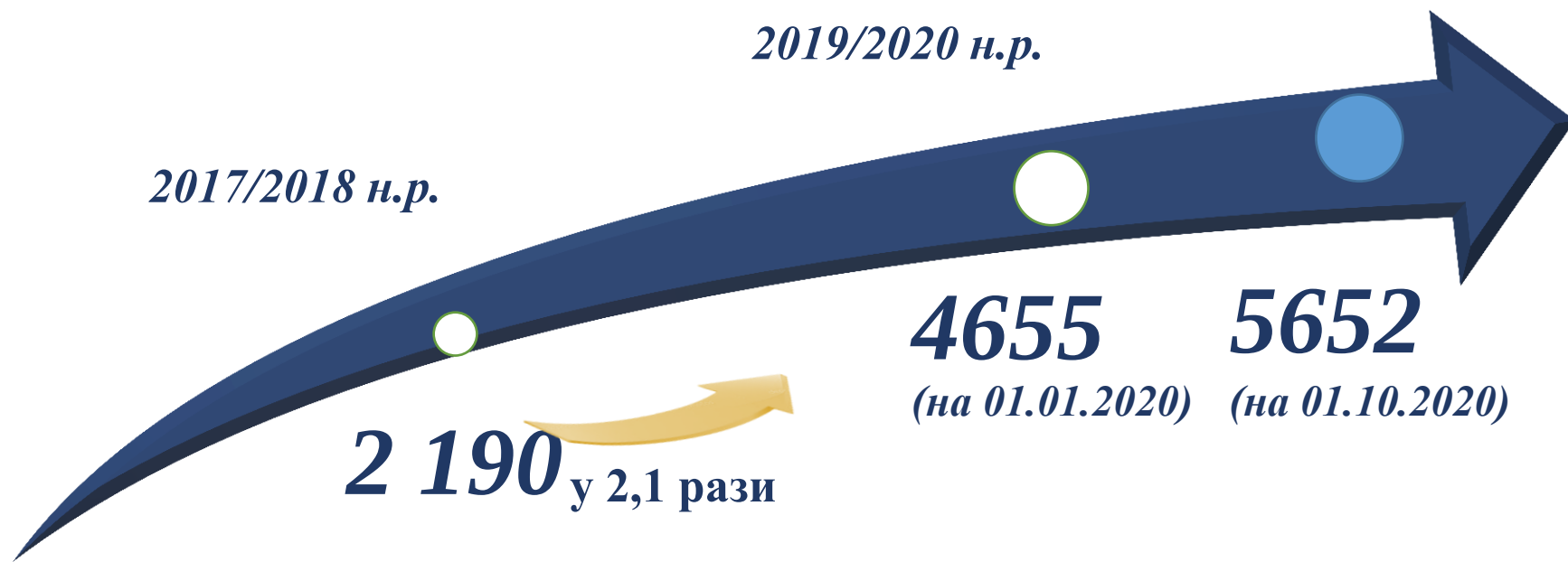
Недостатня фінансова підтримка закладів дошкільної освіти

Збільшення кількості батьків, які бажають, щоб їхні діти з особливими освітніми потребами здобували дошкільну освіту у найбільш доступному і наближеному до їх місця проживання закладі освіти

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

61 271 дитина з ООП здобуває освіту у закладах дошкільної освіти України, в інклюзивних групах – 5652 (на 01.10.2020)

Інклюзивних груп

01.01.16 – 116 груп (79 ЗДО)

01.01.20 – 2616 груп (1721 ЗДО)

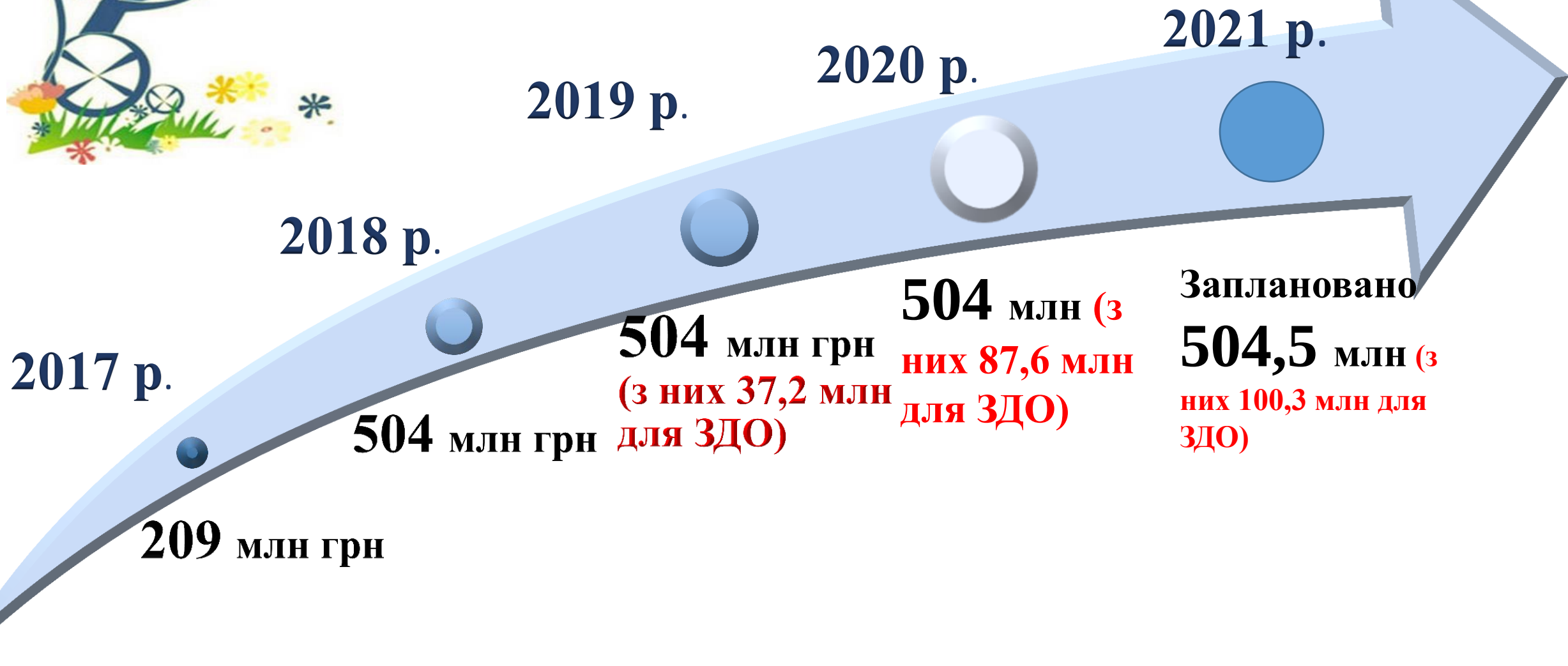

у 22 рази

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

Фінансування інклюзивної освіти в Україні

Фінансування інклюзивної освіти в Україні у 2019-2020 роках

- У 2019 році з 37, 2 млн грн, виділених для вихованців інклюзивних груп ЗДО, використано 23,8 млн грн (64 %). Зокрема,
 - з 24,9 млн грн, виділених на оплату за проведення корекційно-розвиткових занять, використано 11 млн грн (45,6%),
 - з 13,1 млн грн, виділених на придбання спеціальних засобів корекції, використано 12,8 млн грн (97%).
- Лист МОН від 11.03.2020 № 1/9-153 “Роз’яснення щодо постанови КМУ від 26.02.2020 № 152” :
 - на оплату за проведення корекційно-розвиткових занять і придбання спеціальних засобів корекції для вихованців інклюзивних груп ЗДО виділено 87 572,5 тис. грн (по 18,7 тис. грн на одну особу, з яких 12,5 тис. грн – видатки споживання, 6,2 тис. грн – видатки розвитку.
- Аналіз інформацій щодо використання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами, зокрема для вихованців інклюзивних груп ЗДО, станом на 01.10.2020 року показав:
 - з 58,6 млн грн, виділених на оплату за проведення корекційно-розвиткових занять, використано 10 млн грн (17,1%),
 - з 29 млн грн, виділених на придбання спеціальних засобів корекції, використано 12,5 млн грн (43,1%).

Фінансування інклюзивної освіти в Україні у 2021 році

Лист МОН від 27.11.2020 № 1/9-658 “Щодо розподілу субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами 2021 році” :

- **граничний обсяг видатків загального фонду за бюджетною програмою 2211220 «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами» (далі – субвенція) в розмірі поточного року – 504 458,3 тис. грн, з яких видатки споживання – 334 646,8 тис. грн, видатки розвитку – 169 811,5 тис. гривень;**
- **розподіл між місцевими бюджетами здійснено пропорційно кількості осіб з особливими освітніми потребами, які здобувають освіту у інклюзивних класах (групах) закладів дошкільної та загальної середньої освіти, у середньому по 16,7 тис. грн на кожну особу**
- **відповідно до пункту 11 Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами залишки субвенції на кінець бюджетного періоду зберігаються на рахунках відповідних місцевих бюджетів і використовуються у наступному бюджетному періоді з урахуванням цільового призначення субвенції.**

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

Дякую за увагу!

Грудень 2020 р.